

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB

(COM(2011) 658 galutinis – 2011/0300 (COD))

(2012/C 143/25)

Pranešėjas **Egbert BIERMANN**

Europos Parlamentas, 2011 m. lapkričio 15 d., ir Europos Sąjungos Taryba, 2011 m. lapkričio 29 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 172 ir 304 straipsniais, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB

COM(2011) 658 final – 2011/0300 (COD).

Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2012 m. vasario 3 d. priėmė savo nuomonę.

478-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2012 m. vasario 22–23 d. (vasario 22 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 131 nariui balsavus už, 1 – prieš ir 2 susilaikius.

Ši nuomonė yra viena iš penkių nuomonių, kurias EESRK parengė dėl 2011 m. spalio mėn. Europos Komisijos priimtos **Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP)** ir jos gairių. Šių nuomonių rinkinį sudaro nuomonės **TEN/468** dėl EITP (pranešėjas Raymond HENCKS), **TEN/469** dėl **transeuropinių telekomunikacijų tinklų gairių** (pranešėjas Antonio LONGO), **TEN/470** dėl **transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių** (pranešėjas Egbert BIERMANN), **TEN/471** dėl **transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių** (pranešėjas Stefan BACK) ir **TEN/472** dėl **projektų obligacijų iniciatyvos infrastruktūros projektams** (pranešėjas Armin DUTTINE).

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK remia tikslą modernizuoti ir visapusiškai išplėsti Europos energetikos infrastruktūrą. Veiksminga, saugi ir stabili Europos energijos tiekimo infrastruktūra, taip pat energijos išteklių, tiekimo šaltinių ir tranzito maršrutų diversifikavimas yra saugaus ir stabilaus energijos tiekimo ES pagrindas.

1.2 Finansų krizė parodė, kad visų pirma stabilios pramonės struktūros, taip pat stabilios MVĮ struktūros kuria pridėtinę vertę ir padeda greičiau įveikti krizę. Abiem sektoriams yra svarbi stabili energetikos infrastruktūra, užtikrinanti aukštą tiekimo saugumo lygį.

1.3 Energiją ateityje reikės dideliais atstumais transportuoti dažniau ir didesniais kiekiais nei tai ekonomiškai pagrįsta šiandien. Kaip nurodyta Europos Komisijos pasiūlyme, tam reikia sukurti tinkamas sąlygas ir jas įgyvendinti.

1.4 Turi būti sukurtas stabilus visą Europą apimantis aukštosios įtampos nuolatinės srovės perdavimo tinklas. Iki šiol naudotos perdavimo linijos nėra visiškai patikimos.

1.5 Kad būtų galima išvengti tiekimo trūkumų, reikia sukurti Europos pasienio pastotes. Tiekimo trūkumų valdymas padėtų užtikrinti stabilų tiekimą.

1.6 Tik sukūrus transeuropinę energetikos infrastruktūrą visos ES valstybės narės galės pasinaudoti savo geografinės padėties pranašumais, kai naudojami nacionaliniai energijos ištekliai. Tai pasakytina apie hidroelektros ir vėjo energijos naudojimą, taip pat saulės energijos įrenginių eksploatavimą Pietų Europoje. Be to, būtų galima optimizuoti ir iškastinių energijos išteklių, pavyzdžiui, naftos, dujų ir anglies naudojimą.

1.7 Tik išplėtus energetikos infrastruktūrą pavyks pereiti prie tvaraus, saugaus energijos tiekimo, kurio metu išskiriama mažai anglies dioksido.

1.8 EESRK remia Europos infrastruktūros tinklų priemonės sukūrimą. Šiuo metu tik apytikriai žinomos būtinų investicijų apimtys. Vis dėlto įgyvendinimui reikia konkrečiai apskaičiuoti, kiek iš tikrųjų reikės investicijų; taip pat reikalingos geresnės pagrindinės sąlygos ir lėšos investicijoms į Europos energetikos infrastruktūros plėtrą. Tačiau dėl to neturėtų nukentėti nemažiau svarbi paskirstymo tinklų plėtra valstybėse narėse ir regionuose. Tinklo tarifai, skatinantys privačias investicijas, būtini visais lygmenimis. Be to, reikia veiksmingų programų, pagal kurias suteikiamos viešosios garantijos ir parama, kad būtų galima pritraukti privačius investuotojus.

1.9 Ypač svarbūs yra projektų atrankos kriterijai. Jie turi būti skaidrūs tinklų operatoriams, energiją gaminančioms ir vartojančioms įmonėms bei plačiajai visuomenei. EESRK palankiai vertina pasiūlyme pateiktą visuomenės ir regionų dalyvavimo struktūrą. Todėl pritaria ir reglamento projekto priede nurodytiems projektų atrankos kriterijams.

1.10 Būtina plėsti Europos elektros energijos tinklą, kad būtų galima pasiekti optimalią apkrovos pusiausvyrą ir išnaudoti efektyvaus vartojimo potencialą. Kad tinklo plėtra netaptų Europos augimo kliūtimi, reikia gerokai paspartinti leidimų išdavimo procesą. Reglamento projekte pateikti su tuo susiję pasiūlymai taip pat yra palankiai vertinami. Valstybės narės raginamos imtis būtinų veiksmų ir atitinkamai pakeisti nacionalinius įstatymus.

1.11 EESRK nuomone, norint įveikti su tinklo plėtra susijusius sunkumus, iš esmės reikėtų didesnio visų suinteresuotųjų subjektų pritarimo ir glaudesnio dialogo.

1.12 Reikia papildomų mokslinių tyrimų, kad būtų galima naudojant pažangiuosius tinklus, kaupimo pajėgumus ir sumaniai derinant įvairias energijos rūšis sumažinti svyravimus, atsižvelgiant gaminant elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių. Kalbant apie įgyvendinimą, visoje ES būtina užtikrinti teisinį tikrumą.

1.13 Ypatingą dėmesį reikia skirti Europos elektros energijos tinklo stabilumui, nes keičiantis sąlygoms į sistemą patenka vis daugiau nepastovios atsinaujinančiosios energijos. Įtampos ir dažnio palaikymas negali svyruoti.

1.14 Norint sukurti transeuropinę energetikos infrastruktūrą reikia plataus visuomenės pritarimo. Reglamento projekte siūlomos galimybės yra svarbus žingsnis šio tikslo link. Pavienėse ES šalyse šias galimybes prirėkus reikia išplėsti.

1.15 Tiek plečiant, tiek ir eksploatuojant transnacionalinius energetikos tinklus darbuotojams bus keliami ypač aukšti reikalavimai. Šiam darbui reikės atitinkamai parengti darbuotojus ir numatyti galimybes jiems tobulintis. Ypač reikės specializuotų tobulinimosi kursų aukštos kvalifikacijos darbuotojams, pavyzdžiui, vadovams ir inžinieriams, tokiose srityse kaip inovacijos, moksliniai tyrimai ir rizikos prevencija transportuojant energiją tarp įvairių šalių, taip pat kursai susipažinti su nuolat besikeičiančia nacionaline teise. Be to, sudarant sutartis reikėtų atkreipti dėmesį į tai, ar laikomasi socialinių standartų.

1.16 EESRK palankiai vertina tai, kad apsisotą ties visapusio dujų tinklo idėja. Į tinklą sujungus įvairius dujų gavybos regionus, išsaugus tiekimo saugumą.

1.17 Tiriamieji anglies dioksido surinkimo ir saugojimo projektai, kuriuos vykdyti skatina Europos Sąjunga, nedaug pasistūmėjo. Jau šiandien turėtų būti planuojamas tinklas, kuris sujungtų mokslinių tyrimų centrus ir galimas akumuliacijos vietas. Tačiau, jau dabar abejojama, ar tai pavyks įgyvendinti iki 2020 m. Todėl EESRK ragina pradėti stebėsenos procesą, kurio metu būtų tiriamos ir bandomos galimybės taikyti šią technologiją (žr. Nuomonę dėl anglies dioksido geologinio saugojimo (CESE 1203/2008), pranešėjas Gerd Wolf) ⁽¹⁾.

2. Įžanga

2.1 Europos politikams ir visuomenei tenka didelis iššūkis – formuoti Europos energetikos ateitį. Norint įgyvendinti šį tikslą, reikia imtis nuoseklių, tikslinių ir realistiškų veiksmų, kurie būtų paremti ekonominio pagrįstumo studijomis. Šie veiksmai turi atitikti bendrą Europos koncepciją ir neapsiriboti valstybių narių sienomis.

2.2 Pagrindiniu bendrų Europos veiksmų kelrodžiu turi būti trys ES energetikos politikos tikslai – energijos tiekimo saugumas, konkurencingumas ir tvarumas. Tačiau šių trijų tikslų reikia siekti prisiimant socialinę atsakomybę, t. y. užtikrinant, kad visi ES piliečiai energiją gautų prieinama kaina.

2.3 2010 m. lapkričio 17 d. Komisija paskelbė komunikatą „2020 m. ir vėlesnio laikotarpio energetikos infrastruktūros prioritetai“. Šiame komunikate raginama parengti naują Europos energetikos infrastruktūros politiką, pagal kurią tinklų plėtra ateityje būtų koordinuojama transeuropiniu lygmeniu. Kartu tai reiškia, kad reikės peržiūrėti ir toliau plėtoti iki šiol galiojusias transeuropinių energetikos tinklų strategijas ir koncepcijas.

2.4 Galiausiai, 2011 m. spalio 19 d. Komisija priėmė Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB. Tikslas – sukurti bendrą energetikos infrastruktūros rinką. Reglamentas turėtų įsigalioti nuo 2013 m. sausio 1 d. Taigi, transeuropinės energetikos infrastruktūra yra 2020 m. Europos energetikos koncepcijos dalis. Šios koncepcijos sudedamosios dalys: visų valstybių narių sujungimas į Europos tinklą, tvarios energijos gamybos skatinimas, energijos vartojimo efektyvumo didinimas, išmėtamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtojimas.

2.5 Ateityje labai išaugs energetikos infrastruktūros svarba. Vokietijos federalinės vyriausybės Etikos komisija dėl saugaus energijos tiekimo ją įvardijo kaip „pažangiųjų technologijų ekonomikos branduolį“ ⁽²⁾.

⁽¹⁾ OL C 27, 2009 2 3, p. 75.

⁽²⁾ „Persilaužimas Vokietijos energetikos sektoriuje – bendras projektas ateičiai“ (vok. *Deutschlands Energiewende – Ein Gemeinschaftswerk für die Zukunft*), pateikė Etikos komisija dėl saugaus energijos tiekimo (vok. *Sichere Energieversorgung*), 2011 m. gegužės 30 d., Berlynas, p. 38.

2.5.1 Elektros energijos perdavimo srityje tai reiškia visos ES aukštosios įtampos nuolatinės srovės perdavimo tinklo plėtrą (elektros energijos magistralė), įskaitant pastotes, elektros energijos kaupimo įrenginių tyrimą ir plėtojimą, pažangiųjų decentralizuotų elektros energijos paskirstymo sistemų (angl. *smart grids*) plėtrą ir skatinimą sumaniai vartoti elektros energiją.

2.5.2 Gamtinės dujos ir ateityje bus labai svarbi Europos energijos rūšių derinio dalis siekiant sumažinti elektros energijos gamybos svyravimus ir užtikrinti bazinį aprūpinimą. Turi būti greičiau tiesiami aukšto slėgio dujotiekiai ir užtikrinami atitinkami kaupimo pajėgumai. Žvelgiant iš šandieninės perspektyvos, kaupimo sąnaudos gana didelės, todėl reikia apsvarstyti, ar negalima gamtinių dujų saugojimo pakeisti, bent jau iš dalies, kitais energijos gamybos būdais.

2.5.3 Vidutinės trukmės laikotarpiu nafta ir toliau bus svarbi, ypač kelių transporto srityje. Todėl reikia išplėsti ir optimizuoti transporto struktūras užtikrinant aukšto lygio tiekimo saugumą.

2.5.4 Be to, reikės sukurti anglies dioksido transportavimo infrastruktūrą. Šiuo metu vyksta diskusijos dėl šios technologijos pranašumų ir trūkumų. Šioje srityje dar reikia papildomų mokslinių tyrimų, vystomosios veiklos ir priemonių pritarimui skatinti, todėl tikėtina, kad įgyvendinimas vėluos.

2.6 Valstybių narių vidaus energijos šaltiniai turi būti integruoti į Europos energetikos infrastruktūrą. Tokiu būdu, pavyzdžiui, labai modernios nafta ir anglimi kūrenamos elektrinės galėtų padėti užtikrinti bazinį aprūpinimą ir sumažinti elektros energijos gamybos svyravimus.

3. Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

3.1 Siūlomo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių turinio esmė – valstybių narių įpareigojimas dalyvauti įgyvendinant transeuropinės infrastruktūros priemones ir kartu kurti veiksmingesnes transportavimo struktūras. Nuolat kylant energijos paklausai jungimasis į transeuropinius energetikos tinklus tampa neišvengiamas. Su tuo susiję visi energetikos sektoriai.

3.2 Pasiūlyme pateikta 12 prioritetinių energetikos infrastruktūros projektų ir sričių. Visos valstybės narės atitinkamai turi būti įtrauktos į atskirus projektus, kuriuos sudaro:

— keturi elektros energijos koridoriai, įskaitant jėgainių Šiaurės jūrose tinklo ir Šiaurės-Pietų tinklo kūrimą,

— keturi dujų koridoriai, įskaitant Europos dujų tinklų kūrimą siekiant užtikrinti tiekimo saugumą,

— vienas naftos koridorius, prioritetą teikiant tiekimo saugumo užtikrinimui, taip pat

— trys prioritetinės teminės sritys: įskaitant pažangiųjų tinklų plėtrą, elektros energijos magistralės ir tarpvalstybinius anglies dioksido tinklus.

3.3 Šioms keturioms infrastruktūros sritims Komisija pasiūlė 15 kategorijų (tarp jų elektros energijos magistralės, elektros energijos kaupimo įrenginiai, dujotiekiai, naftos transportavimas ir anglies dioksido transportavimo vamzdynai). Tai būtina, norint visoms suinteresuotosioms šalims užtikrinti vienodą ir priimtina atskaitos tašką.

3.4 Tai pasakytina ir apie Komisijos pasiūlyme nustatytas privalomas taisykles dėl grupių bendradarbiavimo įgyvendinant projektus regionų lygiu. Šios taisyklės taikytinos visoms regioninėms grupėms ir yra skirtos optimizuoti bendradarbiavimą. Į šias grupes turi būti įtrauktos visos susijusios suinteresuotosios šalys. Šias taisykles ir rodiklius taikyti būtina, nes projektai darys didelį poveikį valstybių narių ir besiribojančių šalių teritorijoms.

3.5 Kadangi valstybėse narėse skirtingos ne tik elektros energijos kainos, bet ir tinklo kainos, pasiūlyme nustatomas metodas sąnaudų ir naudos analizei atlikti, pagal kurį atskiruose energetikos sektoriuose galima kurti ir palyginti scenarijus, pavyzdžiui, susijusius su paklausa, kainų apskaičiavimu ir gamybos pajėgumais.

3.6 Galiausiai yra parengtos Skaidrumo ir visuomenės dalyvavimo gairės. Jose nurodyta, kad reikia atsizvelgti į valstybėse narėse galiojančias skirtingas taisykles ir sukurtos vienodos procedūros. Siūloma parengti procedūrų vadovą. Tikslas – kuo platesnis piliečių dalyvavimas. Siūlomos privalomos taisyklės turi būti taikomos visoje Europoje, kad būtų galima suvienodinti procedūras (žr. Pasiūlymo II priedą).

3.7 Kartu tai atveria galimybes įgyvendinti bandomuosius piliečių dalyvavimo projektus siekiant plėtoti dalyvavimo kultūrą Europoje.

3.8 Taigi, viešasis vietos ir regionų valdžios institucijų, įmonių ir plačiosios visuomenės dalyvavimas įgyja visiškai naują matmenį. Dalyvauja ne tik vienos valstybės, bet visų suinteresuotų valstybių narių visuomenė. Taip iš esmės gimsta beveik tarpvalstybinis dalyvavimas, kuris gali ir turi paskatinti

Europos dalyvavimo kultūros ugdymą. Šis aspektas pakankamai išsamiai išplėtotas Regionų komiteto (RK) nuomonėje „2020 m. ir vėlesnio laikotarpio energetikos infrastruktūros prioritetai“⁽³⁾ (žr. 3 ir 4 punktus).

3.9 Teisinis galimo reglamento įgyvendinimas grindžiamas pirmiausia Sutarties dėl ES veikimo 171 straipsnio 1 dalimi, kurios nuostatos yra aiškiai suformuluotos, taip pat bendro sprendimo procedūra pagal 172 straipsnį. Svarbu, kad ir ateityje būtų išsaugota esama valstybių narių kompetencija spręsti dėl įvairių energijos rūšių derinimo. Atsižvelgiant į tai, ES kompetencija transeuropinių tinklų srityje yra naudinga ir turi būti labiau išplėsta.

3.10 Finansinis Europos energetikos infrastruktūros plėtros planas iki 2020 m. vertinamas apie 210 mlrd. eurų⁽⁴⁾. Tikimasi, kad privačių investuotojų dalis sieks 50 proc. Kad šis lygis būtų pasiektas, šiuo metu Komisija svarsto ir rengia finansavimo priemones. Jas šiuo metu vertina tyrimo grupė dėl nuomonės „Strategijos „Europa 2020“ projektų obligacijų iniciatyva, skirta infrastruktūros projektams“⁽⁵⁾.

3.11 Siūlomas reglamentas turėtų įsigaliooti 2013 m. sausio 1 d. Reglamento finansavimo principai yra planuojamos ES bendros 2014–2020 m. finansinės programos dalis.

4. EESRK pastabos

4.1 Energijos tiekimo saugumas naudojant šiuolaikinę energetikos infrastruktūrą yra viena iš pagrindinių Europos visuomenės vystymosi prielaidų. Dėl šios priežasties EESRK palankiai vertina Komisijos pasiūlymą. Tai yra svarbus žingsnis įgyvendinant 2020 m. energetikos politikos tikslus.

4.2 Siūlomas sprendimas – tai kompromisas tarp rinkos skaidrumo užtikrinimo, būtino reguliavimo ir rinkos laisvės. Tai vertintina teigiamai. Šiuo metu valstybės narės skirtingai reguliuoja energijos rinkas. Gali kilti ir interesų konfliktų. Todėl siekiama suvienodinti nacionalines energijos rinkas atsižvelgiant į nacionalinius poreikius.

4.3 Atsiveria galimybės bendrai imtis tikslinių veiksmų, visų pirma kalbant apie siūlomus rodiklius ir taisykles, kurios bus privalomos visiems. Taip siekiama iš anksto sumažinti ginčų dėl sąvokų pavojų.

⁽³⁾ OL C 259, 2011 9 2, p. 48–53.

⁽⁴⁾ Apie 140 mlrd. eurų aukštos įtampos elektros energijos perdavimo sistemoms, elektros energijos akumuliacijai ir pažangiųjų tinklų technologijoms, apie 70 mlrd. eurų aukšto slėgio dujotiekams ir apie 2,5 mlrd. eurų anglies dioksido transportavimo infrastruktūrai.

⁽⁵⁾ Žr. EESRK nuomonę „Strategijos „Europa 2020“ projektų obligacijų iniciatyva, skirta infrastruktūros projektams“ (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 3).

4.4 Nustatytas tikslas sukurti energetikos supertinklą, po to – decentralizuotus pažangiuosius tinklus, turės teigiamo poveikio ne vienai sričiai:

- bus sukurta daugiau ir geresnių darbo vietų, ypač atokiuose Europos regionuose,

- dėl saugesnio energijos tiekimo sustiprės Europos kaip gamybos ir paslaugų vietos konkurencingumas pasaulyje; tai visų pirma taikytina MVĮ,

- Europos energetikos infrastruktūros modernizavimas ir plėtra padės užtikrinti efektyvesnę energijos vartojimą,

- kuriant tarpvalstybinę infrastruktūrą ir kartu plečiant regioninius tinklus atsiveria galimybės labiau sumažinti esamus energijos trūkumus,

- didesnė konkurencija energijos rinkose gali paskatinti kainų stabilizavimą, ar netgi mažėjimą; tačiau poveikis gali būti priešingas – būtinybė numatyti iš dalies išsamų reguliavimą, gali turėti neigiamo poveikio kainoms; reikėtų pradėti politinių svarstymų procesą, kokį kelią pasirinkti.

4.5 Planuojamas regionų ir vietos valdžios institucijų dalyvavimas reiškia, kad jų pritarimas pačių pasiūlytomis infrastruktūros inovacijoms bus didesnis. Šį aspektą RK ypač pabrėžė savo atitinkamoje nuomonėje.

4.6 Tinklo reguliavimui reikalinga nauja kryptis. Reikia rasti būdą, kaip operatorių naudoti siekį pakeisti platesnėmis koncepcijomis. Vienas pagrindinių klausimų – techninės ekonominio pagrįstumo galimybės, kiti klausimai būtų ekonominis, tvarus ir socialinis įgyvendinimas.

4.7 Svarbus šiuolaikinės energetikos infrastruktūros aspektas – energijos atsargos. Iki šiol šis aspektas buvo dažniausiai būdavo taikomas gamtinėms dujoms ir naftai. Ligšiolinė energijos kaupimo sąvoka išplečiama įtraukiant elektros energijos kaupimą. Iš esmės kyla klausimas, ar tai bendros svarbos projektai, ar tik nacionaliniai. Kol kas nėra jokių ES taisyklių šioje srityje ir esama labai rimtų teisinių abejonių. Todėl Komisija raginama parengti pasiūlymą, kuris energijos kaupimo srityje užtikrintų teisinį tikrumą. Pasiūlyme, neapsiribojant iki šiol numatytomis remtinomis energijos kaupimo galimybėmis, turi būti apsvaistyti visi įmanomi techniniai sprendimai, pavyzdžiui, akumulatoriai, garo technologijos, vandenilis arba metanas. Be to, pageidautina, kad įgyvendinimo metu būtų remiami mokslinių tyrimų projektai.

4.8 Jei valstybėje narėje yra įsteigta nacionalinė ekonomikos ir socialinių reikalų taryba, planuojant ir įgyvendinant projektus turi būti įsiklausoma į jos nuomonę ir su ja konsultuojamasi.

4.9 Vykdamas regioninius energetikos infrastruktūros projektus turi būti atsižvelgta į nacionalines darbuotojų dalyvavimo priimančias sprendimus taisykles. Tai yra labai svarbi sąlyga siekiant užtikrinti esamų ir būsimų su Europos infrastruktūros projektais susijusių darbo vietų socialinį matmenį.

4.10 Kad įgyvendinimas vyktų sklandžiai ir infrastruktūros projektus vykdančios darbuotojai galėtų atlikti šias daug pastangų reikalaujančias užduotis, turi būti sudarytos galimybės jiems įgyti atitinkamą kvalifikaciją ir ją gerinti.

4.11 ES piliečiai turi būti kruopščiai informuojami apie būsimus infrastruktūros projektus. Be plataus piliečių pritarimo jų įgyvendinti nepavyks.

4.12 Infrastruktūros sąnaudos įtraukiamos į galutinio vartotojo mokamą energijos kainą. Paprastai jos paskirstomos vartotojams. Kyla pavojus, kad kai kurie gyventojai negalės naudotis elektros energija. Apie tai pasiūlyme užsimenama tik tarp kitko. Reikėtų paremti ir toliau plėtoti idėjas, kaip išvengti energijos nepritekliaus Europoje. Galiausiai labai svarbu, kaip pavyks užtikrinti konkurenciją energijos rinkose, kuri gali neutralizuoti kainų didinimą.

4.13 Be to, infrastruktūros sąnaudos bus optimalios, tinkamoje vietoje gaminant tinkamą energiją. Vėjo energija turi būti gaminama regionuose, kuriuose stiprus vėjas, o saulės energija – saulėtuose regionuose. Tai skatina optimizuoti ne tik energijos gamybą, bet ir energijos transportavimą.

4.14 Pramonė ir MVĮ, kaip ir anksčiau, sukuria didžiausią pridėtinę vertę Europoje. Joms taip pat labai svarbus stabilus energijos tiekimas konkurencingomis kainomis pasaulio lygmeniu.

4.15 Vienas neatsakytas klausimas – planas sukurti anglies dioksido transportavimo infrastruktūrą. Šiuo metu vyksta diskusijos dėl šios technologijos pranašumų ir trūkumų. Kadangi išskatiniai energijos ištekliai – nafta, dujos ir anglis – vidutinės trukmės laikotarpiu ir toliau bus derinami su kitomis energijos rūšimis, reikia pagalbinių priemonių šiai technologijai sustiprinti ir atitinkamai infrastruktūrai sukurti, kad būtų galima pasiekti ES ilgalaikius klimato apsaugos tikslus. Tačiau šiuo metu beveik nėra bandomųjų projektų. Abejotina, ar jie bus vykdomi iki 2020 m. ir vėliau.

4.16 Todėl EESRK pritaria pasiūlymui dėl reglamento dėl energetikos infrastruktūros ir remia spartų jo įgyvendinimą, atsižvelgus į pateiktas pastabas.

2012 m. vasario 22 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*
Staffan NILSSON
